

Результати опитування керівників підприємств Закарпатської області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2025 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Закарпатської області в IV кварталі 2025 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Закарпатської області** у IV кварталі 2025 року свідчать, що, незважаючи на війну, дорогі енергоносії, сировину та матеріали, а також брак кваліфікованих працівників, респонденти **очікували зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні**, однак стримано оцінили перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалося подальше помірне зростання цін, очікування щодо курсу гривні залишалися високими.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – 7.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 7.1%) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 1.8%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги:** 57.1% респондентів області очікували, що зростання цін не перевищить 10.0% (у попередньому кварталі – 71.4%), у цілому по Україні – 43.3%. Головними чинниками інфляції респонденти продовжували називати витрати на виробництво, воєнні дії та їх наслідки та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- **девальвацію національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікували 85.7% респондентів (як у III кварталі 2025 року), у цілому по Україні – 87.9%;
- **фінансово-економічний стан своїх підприємств на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (попередньому кварталі – 14.3%) (таблиця), у цілому по Україні – 0.8%;
- **збільшення обсягів реалізації виробленої продукції, у тому числі на зовнішньому ринку:** баланси відповідей – 21.4% та 28.6% відповідно (у попередньому кварталі – 18.2% та 25.0% відповідно) (таблиця). У цілому по Україні – 9.6% та 11.7% відповідно;
- **збільшення обсягів інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – по 7.1% (як у попередньому кварталі) (таблиця). У цілому по Україні – «мінус» 2.9% та 7.0% відповідно;
- **збільшення кількості працівників на своїх підприємствах:** баланс відповідей – 7.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 7.1%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 3.8%;
- **зростання цін на товари / послуги, що купують підприємства, та суттєво вищі темпи зростання цін на товари / послуги власного виробництва:** баланси відповідей – по 92.9% (у III кварталі 2025 року – 85.7% та 57.1% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів / послуг власного виробництва найбільше впливатимуть вартість трудових ресурсів, ціни на енергоносії, сировину та матеріали (графік 7);
- **вищі темпи витрат на одиницю продукції та на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 57.1% і 71.4% відповідно (у III кварталі 2025 року – 38.5% і 57.1% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежували спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називали воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали, а також брак кваліфікованих працівників (графік 5).

Частка респондентів, які планували брати банківські кредити, зросла до 42.9% з 21.4% у попередньому кварталі (графік 8). Респонденти надавали перевагу запозиченням у національній валюті. Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називали занадто високі ставки за кредитами, невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання та наявність інших джерел фінансування (графік 9).

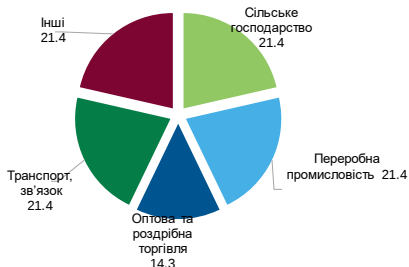
85.7% респондентів зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 95.9%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

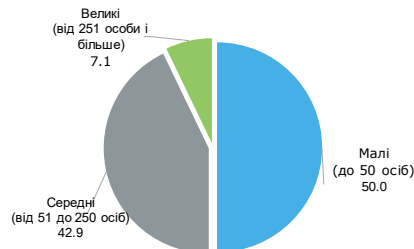
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств поліпшився й оцінювався як добрий:** баланс відповідей – 7.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 35.7%), у цілому по Україні – «мінус» 3.8%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва залишався нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 14.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 33.3%);
- **підприємства області були змушені залучати додаткові виробничі потужності, щоб задовольнити неочікуване збільшення попиту:** баланс відповідей – «мінус» 7.7% (у III кварталі 2025 року – «мінус» 7.1%).

Паспорт вибірки^{1, 2}

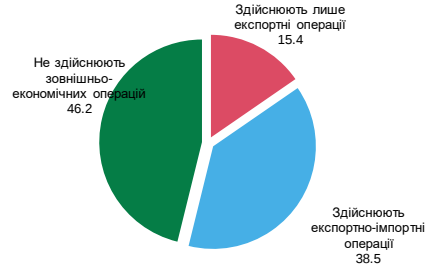
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

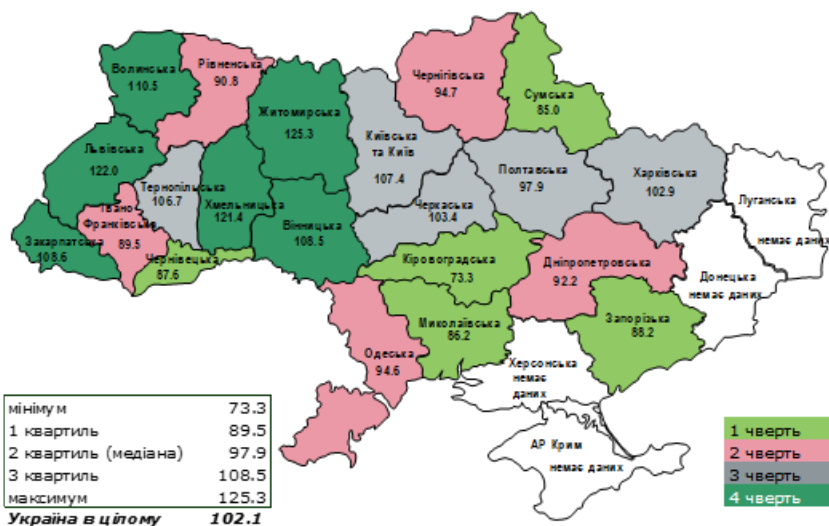

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 03–27 листопада 2025 року;
- опитано всього 14 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Закарпатської області щодо ділової активності (за складовими)

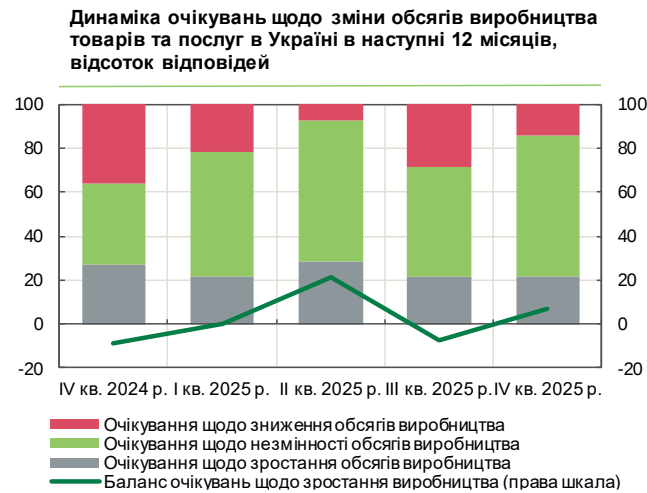
Баланси відповідей, %					
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	IV кв. 2024 р.	I кв. 2025 р.	II кв. 2025 р.	III кв. 2025 р.	IV кв. 2025 р.
фінансово-економічного стану	0.0	-7.1	7.1	14.3	0.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	-18.2	0.0	14.3	18.2	21.4
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-9.1	0.0	0.0	7.1	7.1
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	0.0	0.0	7.1	7.1	7.1
кількості працівників	-27.3	-14.3	0.0	-7.1	7.1

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

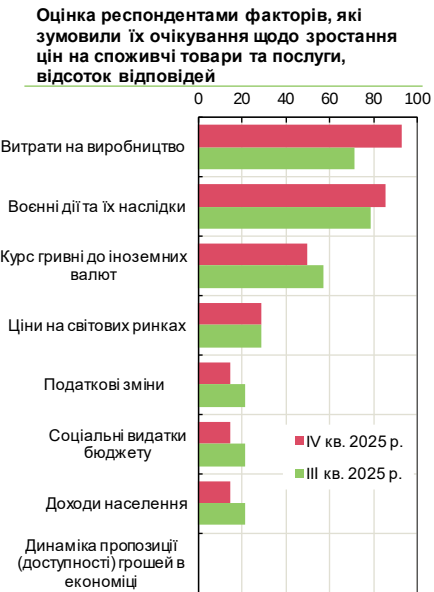
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

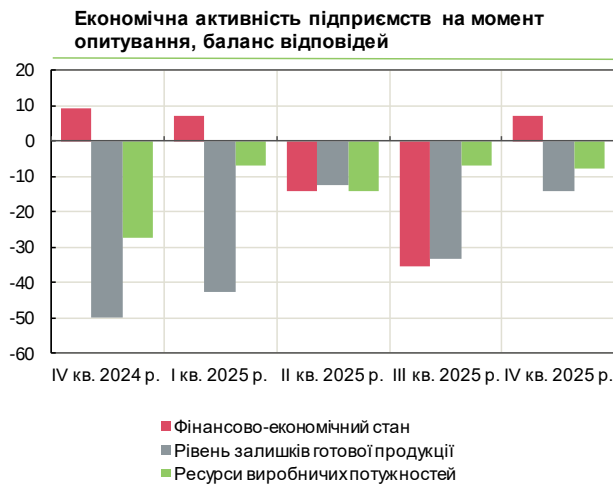
Графік 1

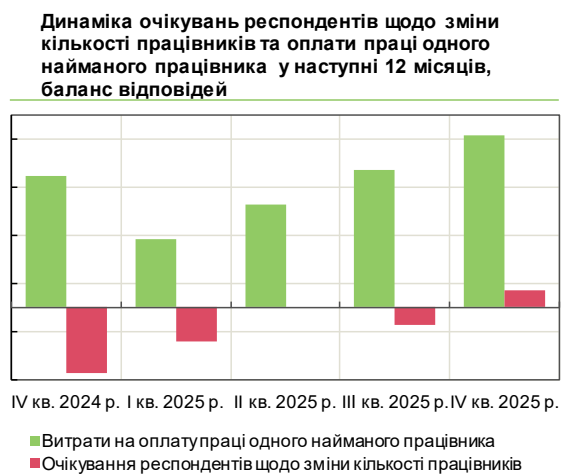
Графік 2

Графік 3

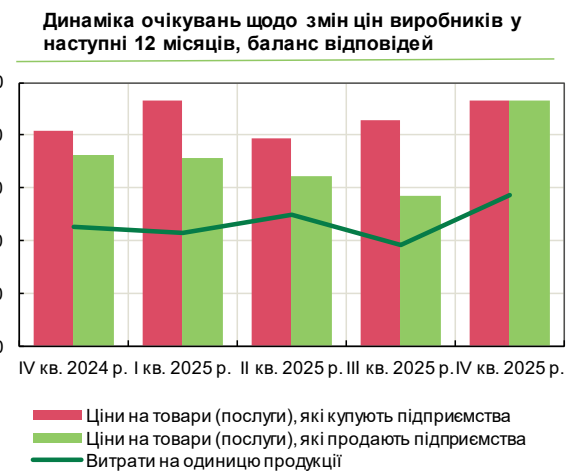
Графік 4

Графік 5

Графік 6

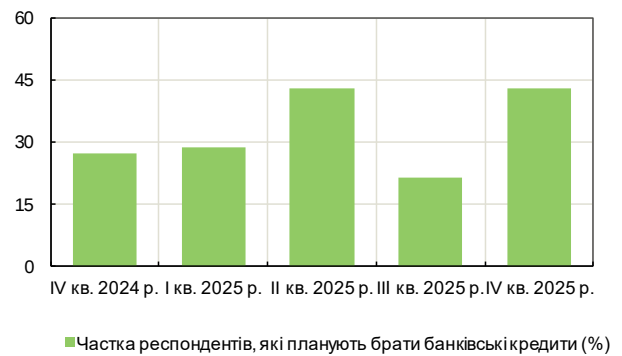
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

Графік 8

Плани респондентів щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

